

Plánovací kalendář pro školy a zaměstnavatele

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt Pospolu - Podpora spolupráce škol a firem se zaměřením na odborné vzdělávání v praxi je financován z prostředků Evropského sociálního fondu a trval od prosince 2012 do října 2015. Projekt připravilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) ve spolupráci se zaměstnavatelskými svazy. Realizátorem projektu bylo MŠMT společně s partnerem projektu Národním ústavem pro vzdělávání.

Projekt se věnoval možnostem, jak podpořit spolupráci středních odborných škol se zaměstnavateli, která povede k lepší přípravě absolventů škol, k prohloubení přípravy žáků v reálném pracovním prostředí a k hledání dalších možností spolupráce vedle odborného výcviku a odborné praxe. Hlavním cílem projektu bylo dospět k návrhům legislativních úprav, které spolupráci škol a zaměstnavatelů usnadní a umožní její prohloubení.

Tento plánovací kalendář vznikl jako pomůcka pro snazší plánování spolupráce školy se zaměstnavateli. Připomíná důležité momenty na časové ose bez ohledu na konkrétní školní rok.

OSOBNÍ ZÁZNAMY

Jméno:

Příjmení:

Adresa:

Název školy/firmy:

Telefon:

Důležitá telefonní čísla:

CO PŘINESL PROJEKT POSPOLU

PRŮVODCE SPOLUPRACÍ SE ZAMĚSTNAVATELI PRO ŠKOLY

Příručka **Kráčíme Pospolu k efektivnější spolupráci škol a firem** shrnuje klíčové informace, ke kterým jsme dospěli při řešení projektu Pospolu. Jejím hlavním účelem je ukázat cestu vedoucí ke zkvalitnění spolupráce škol a zaměstnavatelů tam, kde je tato spolupráce již určitým způsobem navázána. Zároveň přináší metodické návody a postupy pro subjekty, které se k navázání spolupráce teprve připravují nebo o ní uvažují.

Spolupráce škol a zaměstnavatelů

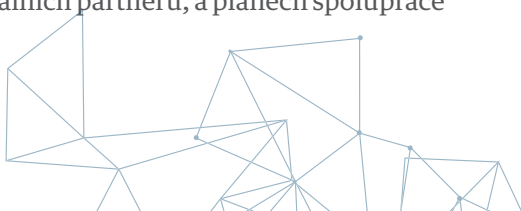
Úvodní kapitola vysvětluje možné přínosy spolupráce pro školy a zaměstnavatele. Popisuje jednotlivé kroky při navazování spolupráce, uvádí příklady spolupráce konkrétních škol a zaměstnavatelů a zmiňuje, jakým způsobem je možné průběh spolupráce vyhodnotit.

Personální zajištění spolupráce

Tato část vymezuje oblast působení instruktora praktického vyučování, učitele praktického vyučování a odborníka z praxe v odborném vzdělávání. Jsou zde uvedena i doporučení, jak rozvíjet odborné kompetence pedagogů.

Nástroje k podpoře rozvoje praktického vyučování

Kapitola seznamuje čtenáře s modely spolupráce, které pomáhají vymezovat obsah a podmínky spolupráce školy a zaměstnavatelů. Informuje také o případových studiích, popisujících spolupráci konkrétních škol a jejich sociálních partnerů, a plánech spolupráce jako dodatků k ŠVP.

PRŮVODCE PRO ZAMĚSTNAVATELE K NAVÁZÁNÍ SPOLUPRÁCE SE ŠKOLAMI

Cílem průvodce je přiblížit zaměstnavatelům výhody spolupráce se školami a poskytnout jim doporučení a tipy ke spolupráci z pohledu firemního rozhodování, ekonomických rozvah a personálního plánování. Své čtenáře najde především mezi manažery, personalisty a účetními firem, ale i ve školách, kde může posloužit jako návod, jak zefektivnit komunikaci a spolupráci se zaměstnavateli.

Základem průvodce je **postup navázání spolupráce se školou z firemního pohledu**. Ten popisuje jednotlivé kroky od předběžného formulování cílů spolupráce přes jednání o konkrétních podmínkách až po náležitosti smlouvy a tipy, na co určitě nezapomenout (pojištění, docházka, doprava, odměny žákům). To vše doplňují odkazy na **legislativu a náklady** z pohledu financí, času a administrativy s tím spojené.

Průvodce dále obsahuje **srovnání různých organizačních forem** spolupráce z hlediska financování, tj. firemní školy, střediska praktického vyučování a umístování žáků na pracoviště zaměstnavatele na odborný výcvik a odbornou praxi. To ovlivňuje např. různé uplatňování DPH na výrobky firem a výrobky žáků, nebo i priority podniků z hlediska potřeb počtu nových zaměstnanců a časového výhledu spolupráce.

MODULY POSPOLU A BURZA NA METODICKÉM PORTÁLU RVP.CZ

Modul Pospolu na Metodickém portálu RVP.cz obsahuje všechny výstupy projektu Pospolu zaměřené na podporu spolupráce středních škol a zaměstnavatelů.

V projektu Pospolu probíhalo **pilotní ověřování a monitoring spolupráce škol a firem** s cílem zjistit, jaké možnosti a limity má spolupráce škol a zaměstnavatelů v rámci platné legislativy. Zkušenosti účastníků pilotáže byly následně přeneseny do návrhů systémových opatření, aplikovaných modelů spolupráce, případových studií a jednotek výsledků učení ECVET.

Výstupy projektu je možné třídit podle charakteru výstupu, krajů a skupin oborů vzdělání. Naleznete zde inspiraci pro svoji vlastní školu a Vaše spolupracující zaměstnavatele.

Výstupy projektu a další materiály

Modely spolupráce	12		
Případové studie	122	KRAJ	SKUPINA OBORŮ
Jednotky ECVET	64	<input type="text" value="-- VŠECHNY --"/>	<input type="text" value="-- VŠECHNY --"/>
Metodické publikace	30	<input type="button" value="Zobrazit 312 materiálů podle zvoleného kraje a zaměření"/>	
Učební materiály	84		
Systémová studie	1		

Výstupy projektu je možné vyhledávat podle charakteru výstupu, krajů a skupin oborů vzdělání.

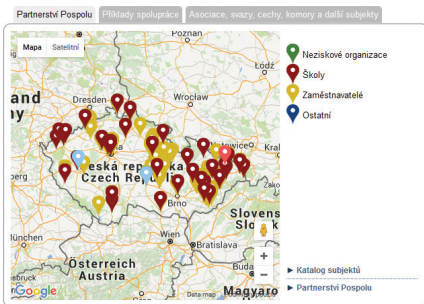
Přehled výstupů projektu Pospolu

Přehled **systémových doporučení** projektu Pospolu pro zkvalitnění odborného vzdělávání v ČR.

pospolu.rvp.cz/doporuceni

Seznam **nástrojů na podporu kvality spolupráce** mezi školou a zaměstnavatelem (plán spolupráce, dotazník kvality pro zaměstnavatele - EQAVET, šablona pro jednotku výsledků učení - ECVET, soupis aktuálních legislativních norem, slovníček pojmů).

pospolu.rvp.cz/seznam-nastroju

V Modulu Pospolu jsou k dispozici mapy pro usnadnění hledání výstupů projektu.

- 1) Mapa „Partnerství Pospolu“ přivádí k detailům jednotlivých partnerství škol a jejich sociálních partnerů s odkazy na publikované výstupy.
- 2) Mapa „Příklady spolupráce“ odkazuje na všechny konkrétní příklady spolupráce škol a firem zveřejněné v Modulu Pospolu.
- 3) V mapě „Asociace, svazy, cechy, komory a další subjekty“ jsou soustředěny odkazy na zastřešující zaměstnavatelské subjekty, které se věnují nebo plánují věnovat spolupráci škol a zaměstnavatelů.

Průvodce spoluprací pro školy přináší podněty pro navázání a zefektivnění spolupráce škol a zaměstnavatelů (online podoba příručky **Kráčíme Pospolu**).

pospolu.rvp.cz/kracime-pospolu

Průvodce spoluprací pro zaměstnavatele obsahuje souhrn klíčových aspektů spolupráce škol a zaměstnavatelů z pohledu samotných zaměstnavatelů.

pospolu.rvp.cz/pruvodce-zamestnavatele

Obecné a aplikované modely spolupráce

pospolu.rvp.cz/modely-spoluprace

Jednotky výsledků učení ECVET definují, jaké kompetence si mají žáci v průběhu odborné praxe/odborného výcviku osvojit.
pospolu.rvp.cz/jednotky-vysledku-uceni

Metodické publikace vytvořené pracovními skupinami NÚV a pilotními školami v projektu Pospolu.
pospolu.rvp.cz/publikace

Učební materiály vytvořené pilotními školami v rámci partnerství Pospolu.
pospolu.rvp.cz/ucebni-materialy

Případové studie navazují na aplikované modely a popisují konkrétní spolupráci školy, zaměstnavatelů a dalších partnerů.
pospolu.rvp.cz/priklady-spoluprace

Adresář cechů, svazů, komor a dalších subjektů obsahuje kontakty na zastřešující zaměstnavatelské a školské subjekty, které se tématu spolupráce věnují nebo plánují věnovat.
pospolu.rvp.cz/adresar-zastresujici-subjekt

Katalog všech subjektů, ke kterým se vztahují výstupy zveřejněné na Modulu Pospolu (školy, svazy a další zaměstnavatelé).
pospolu.rvp.cz/katalog

Modul Burza umožňuje registrovaným uživatelům portálu RVP.cz zdarma vkládat inzeráty týkající se nejen spolupráce škol a zaměstnavatelů, ale i dalších témat ve vzdělávání.
burza.rvp.cz

METODICKÉ PUBLIKACE

V projektu Pospolu bylo vytvořeno 31 elektronických metodických

publikací v pěti edičních řadách, jejichž cílem je nabídnout učitelům středních odborných škol materiály, které by mohly přispět ke zkvalitnění přípravy žáků.

- Řada **Metodický inspiromat** obsahuje publikace, které se zabývají problematikou přípravy žáků na práci u zaměstnavatelů v jejich různých aspektech.
- Ediční řada **Motivační workshopy** je orientována k oborům, které jsou vysoce náročné na psychosociální charakteristiky pracovníků.
- V řadě **Profilová maturitní zkouška** vyšly publikace, jejichž záměrem je sloužit školám jako zdroj informací i jako inspirace pro přípravu profilové části maturitní zkoušky.
- Ediční řada **Čtenářské dovednosti pro praxi** je určena především školám v oborech, kde jsou čtenářské dovednosti více než jinde základem odborných kompetencí žáků.
- Inspirativní příklady z praxe středních odborných škol pak přinášejí publikace ediční řady **Z praxe škol**.

Mimo edice byly vytvořeny dvě publikace:

Prvky ECVET a jejich využití v počátečním odborném vzdělávání na národní úrovni přibližují Evropský systém přenosu kreditů v odborném vzdělávání a přípravě (ECVET). Publikace přináší ukázky praktického využití ECVET zaměstnavateli a školami zapojenými do projektu Pospolu, představuje výhody systému a vysvětluje, jakým způsobem je možné přenést osvědčené evropské postupy na národní úroveň.

Publikace **Kráčíme Pospolu k efektivnější spolupráci škol a firem** (viz výše)

Vydané publikace najdete na adrese: pospolu.rvp.cz/publikace.

MODELY SPOLUPRÁCE

V projektu Pospolu byly vytvořeny a pilotně ověřeny **modely spolupráce** škol a zaměstnavatelů, které slouží jako podpora při vymezování obsahu a podmínek spolupráce. Obsahují nejrůznější aspekty, které je třeba řešit při navazování, průběhu a vyhodnocení spolupráce.

Jejich smyslem je popsat hlavní formy spolupráce (odborná praxe, odborný výcvik, využití odborníků z praxe, stáže učitelů u zaměstnavatelů, profilová část maturitní zkoušky) tak, aby mohly sloužit jako výchozí, popř. inspirativní podklad pro rozpracování principů spolupráce konkrétní školy a jejího sociálního partnera.

Základní rovinu modelů spolupráce škol a zaměstnavatelů představují tzv. **obecné modely** pro kategorie oborů dosaženého vzdělání H, M a LO. Náměty pro spolupráci škol a zaměstnavatelů – tzv. **aplikované modely** vznikly rozpracováním obecných modelů pro jednotlivé skupiny oborů vzdělání.

Obecný model
spolupráce

Pro kategorie oborů vzdělání
(H, M, LO)

Aplikovaný model
pro skupinu oborů

Rozpracování pro skupinu oborů
(podle RVP)

Případová
studie

Příklad rozpracování
konkrétní školou

Plán
spolupráce

K vlastnímu doplnění
ŠVP

SCHÉMA PRO SPOLUPRÁCI ŠKOL A ZAMĚSTNAVATELŮ

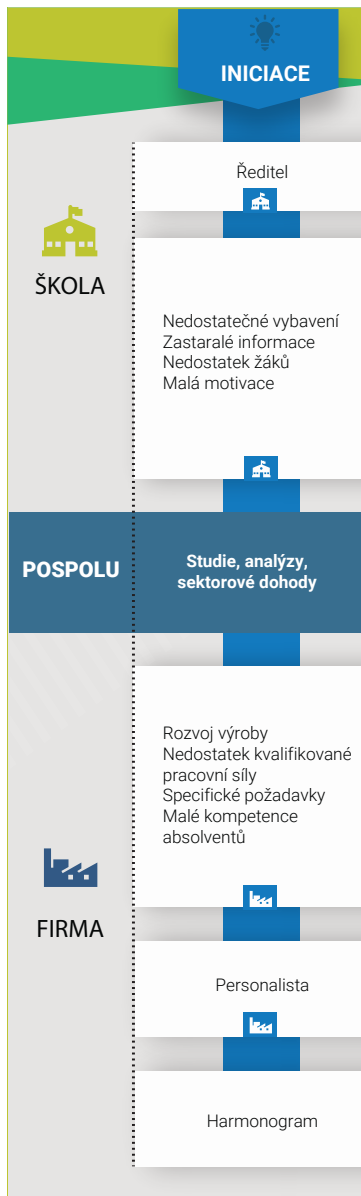
Iniciační fáze

Zaměstnavatelé se potýkají s problémem nedostatku kvalifikované pracovní síly. Vynakládají nemalé prostředky na proškolení a zapracování nových zaměstnanců. Znalosti a dovednosti absolventů příslušných oborů neodpovídají jejich představám a potřebám.

Odborné **školy** mají mnohdy zastaralé vybavení, učitelé nedokážou žáky motivovat k zájmu o obor, mají mnohdy malou představu o potřebách praxe (např. konkrétních odvětví průmyslu, novinkách ve službách, modernizaci konkrétních povolání). Potýkají se s nedostatkem žáků a úkolem, jak zvýšit atraktivitu vzdělávání.

Projekt Pospolu přináší pro tuto fázi řadu vstupních doplňujících informací. Jedná se zejména o analýzy, výsledky šetření, studie atd.

- www.nuv.cz/pospolu/setreni-a-analyzy

Informační fáze

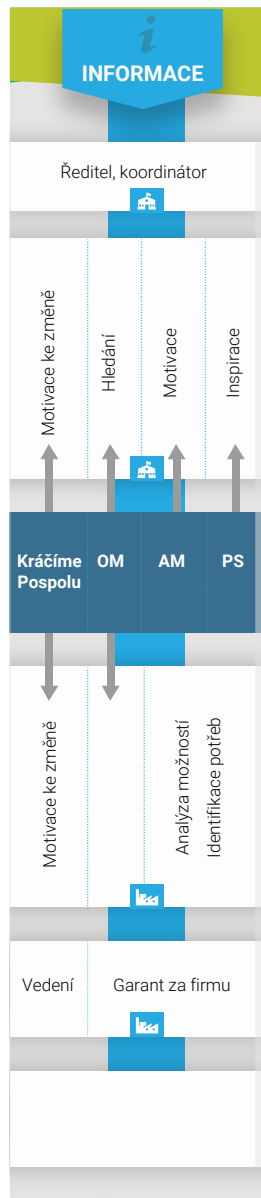
Motivace ke změně

Zaměstnavatelé hledají možnosti, jak zajistit dobré a kvalifikované pracovníky. Někteří vycházejí ze zkušenosti zahraničních firem, ve kterých funguje model duálního vzdělávání (žák školy je zároveň zaměstnancem firmy). Zaměstnavatelé jsou ochotní podílet se na počátečním odborném vzdělávání, zkoumají proto možnosti.

Ředitelé škol potřebují zajistit praktické vyučování žáků, nejlépe v reálném pracovním prostředí. Zároveň chtějí, aby probíhalo v odpovídajících podmínkách a mělo návaznost na školní vzdělávací program. Musí sice dostat požadavků rámcového vzdělávacího programu, ale při sestavení vlastního školního vzdělávacího programu mají dostatečný prostor pro spolupráci se zaměstnavateli. Na této myšlence je celá dvoustupňová tvorba kurikula postavena.

Sběr informací v této fázi se opírá zejména o:

- **Metodiku tvorby ŠVP:** www.nuov.cz/kurikulum/metodika-tvorby-skolnich-vzdelavacich-programu-sos-a-sou-1
- **Kráčíme Pospolu k efektivní spolupráci škol a firem:** pospolu.rvp.cz/kracime-pospolu

- **příslušné RVP:** www.nuov.cz/ramcove-vzdelavaci-programy

Hledání

Obecný model spolupráce škol a zaměstnavatelů identifikuje hlavní formy možné spolupráce. Je určen pro školy i zaměstnavatele. Byl v projektu základem pro zpracování aplikovaných modelů spolupráce.

www.nuv.cz/pospolu/modely-spoluprace-skol-a-zamestnavatelu

Motivace a inspirace

Aplikovaný model spolupráce náměty spolupráce školy a zaměstnavatelů rozvíjí principy stanovené v obecných modelech. Soustředí se na inovativní prvky spolupráce a jejich využití při praktickém vyučování, proto je určen zejména školám.

pospolu.rvp.cz/modely-spoluprace

Konkrétní příklady spolupráce jsou popsány v **případových studiích**, které volně navazují na příslušné modely spolupráce.

pospolu.rvp.cz/priklady-spoluprace

Tato fáze se vyznačuje hledáním inspirace a analyzováním vlastních možností, a to jak na straně škol, tak zaměstnavatelů. Zapojuje se během ní zejména vedení. Pro budoucí spolupráci doporučujeme pověřit příslušné pracovníky koordinací spolupráce (koordinátor spolupráce se zaměstnavateli na straně školy a garant spolupráce se školou na straně zaměstnavatele).

Fáze plánování

Navazování spolupráce

Ve fázi navázání spolupráce dochází k vyjasnění možností na straně školy a zaměstnavatele a identifikaci **forem spolupráce** a jejich dalších aspektů.

Úprava ŠVP

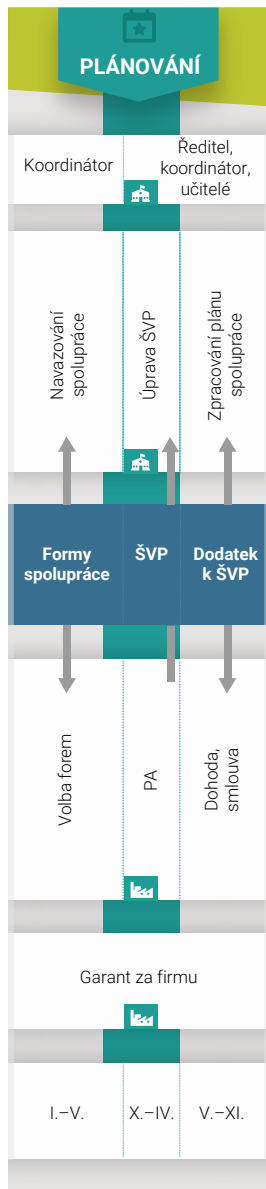
Pokud je to třeba, lze upravit profil absolventa, případně další části **ŠVP**.

Zpracování plánu spolupráce

Projekt Pospolu doporučuje připravovat plán spolupráce (např. formou **dodatku k ŠVP**) ve spolupráci se zaměstnavatelem pro každý školní rok. Zachycuje spektrum zaměstnavatelů, se kterými škola spolupracuje, a přesné podmínky realizace odborného výcviku a odborné praxe. Slouží jako podklad k realizaci a vyhodnocení spolupráce, proto je základem pro dosahování kvality.

pospolu.rvp.cz/plan-spoluprace

Na fázi plánování se kromě ředitele a koordinátora spolupráce podílejí i učitelé.

Realizační fáze

Spolupráce se ZŠ

Realizační fázi je vhodné zahajovat společným **náborem a motivačními workshopy** pro žáky základních škol.

Osvojení praktických znalostí a dovedností

Pro žáky SŠ je zásadní praktické vyučování (odborný výcvik, odborná praxe) v reálném pracovním prostředí. Na vzdělávání žáků se podílí **instruktor** (na pracovišti) nebo **odborník z praxe**.

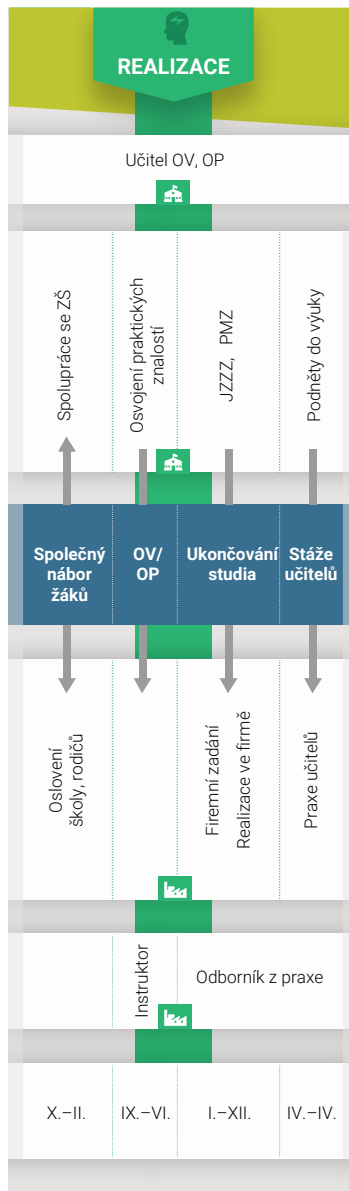
www.nuv.cz/pospolu/odbornik-z-praxe-a-jeho-vyznam-v-odbornem-vzdelavani

Ukončování studia

Ukončování studia za účasti zaměstnavatelů (jednotné zadání závěrečných zkoušek, profilová část maturitní zkoušky) předpokládá zapojení odborníka z praxe nebo realizaci praktické zkoušky na pracovišti zaměstnavatele.

Podněty do výuky

Významné podněty do výuky přinesou **stáže učitelů u zaměstnavatelů**. Je vhodné stanovit cíle stáží a vyhodnotit přínos pro učitele.

Fáze hodnocení

Výsledky výuky

V této fázi probíhá společné **hodnocení výsledků** výuky a výsledků spolupráce mezi školou a zaměstnavatelem. Na straně zaměstnavatele by se mělo jednat o vyhodnocení vlastního systému řízení kvality při spolupráci se školou v oblasti praktického vyučování, k čemuž doporučujeme využít dotazník Kritéria kvalitní přípravy:

pospolu.rvp.cz/EQAVET

Vyhodnocení spolupráce a podmínek výuky by se mělo odrazit v provedených **opatřeních**: úpravě ŠVP (např. učebních osnov, profilu absolventa), úpravě plánu spolupráce, podmínek personálních, materiálních a finančních. Na straně zaměstnavatele např. v nastavení kritérií kvalitní přípravy.

JZZZ - jednotné zadání závěrečné zkoušky

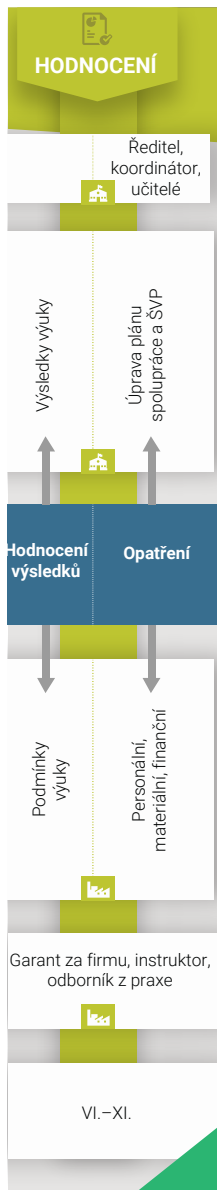
NŽ - nábor žáků

OP - odborná praxe

OV - odborný výcvik

PMZ - profilová maturitní zkouška

VA - volnočasové aktivity

ODBORNÝ VÝCVIK U ZAMĚSTNAVATELŮ

Hledáte vhodného zaměstnavatele pro spolupráci v oblasti odborného výcviku?

Vyhledejte zaměstnavatele ve Vašem regionu: pospolu.rvp.cz/katalog

Na co myslet při plánování odborného výcviku?

- Definujte si přínosy spolupráce pro školu i zaměstnavatele.
- Stanovte si cíle odborného výcviku.
- Určete jasně a srozumitelně, jaké činnosti budou žáci na odborném výcviku na pracovišti zaměstnavatele vykonávat a jaké odborné (ale i klíčové) kompetence si osvojí/prohloubí.
- Spolu s pravidly hodnocení rozdělte pravomoci učitelů odborného výcviku a instruktorů při hodnocení žáků.

Chcete zkvalitnit odborný výcvik žáků u zaměstnavatelů?

- Vytvořte si plán spolupráce, např. formou dodatku k ŠVP (pospolu.rvp.cz/plan-spoluprace).
- Využijte kurzu pro instruktory odborného výcviku.
- Udělejte si se sociálním partnerem čas na zhodnocení spolupráce a na diskuzi o případných inovacích. Jako nástroj můžete využít dotazník Kritéria kvalitní přípravy (pospolu.rvp.cz/eqavet).

Získejte informace a inspirujte se nahlédnutím do:

- Obecných modelů spolupráce (podle kategorie vzdělání)
- Námětů ke spolupráci - aplikovaných modelů (podle kategorie a skupiny oborů vzdělání): pospolu.rvp.cz/modely-spoluprace
- příkladů odborného výcviku obsažených v případových studiích: pospolu.rvp.cz/priklady-spoluprace
- publikace Kráčíme Pospolu (pospolu.rvp.cz/kracime-pospolu) a dalších publikací (pospolu.rvp.cz/publikace)
- literatury k ECVET (pospolu.rvp.cz/ecvet) a ukázek zpracovaných jednotek výsledků učení (pospolu.rvp.cz/jednotky-vysledku-uceni)

Příklad dobré praxe

Střední odborné učiliště stavební, Plzeň / DFH Haus CZ

„Žáci oboru vzdělání 33-56-H/01 Truhlář jsou po jednotlivcích či malých skupinách začlenění mezi pracovníky firmy na reálných pracovištích a podílejí se na produkci firmy. Pracují na pozici tesař v dřevařské výrobě. Odborný výcvik je realizován v celém školním roce v souvislých týdenních blocích – vždy celý týden odborného výcviku na pracovišti firmy (tj. 5 dnů) a týden teoretického vyučování. Na pracovišti firmy je s žáky vždy učitel odborného výcviku a pověřený instruktor z firmy. Výkony žáka na pracovišti firmy hodnotí instruktor s učitelem odborného výcviku. Posuzují, zda žák splnil, nebo nesplnil dané dílčí hodnotící úkoly.“

(OP) Ředitel školy určí termíny pro konání odborných prací žáků
(v návaznosti na maturitní zkoušky).

(PMZ) Podzimní období zkoušek profilové části maturitní zkoušky: 1. 9. - 20. 9.

(VA) Nezapomeňte zveřejnit nabídku volnočasových aktivit!

(OP) Doporučujeme stanovit koordinátora odborných praxí pro konkrétní školní rok

(PMZ) Ředitel zveřejní nabídku zkoušek profilové části maturitní zkoušky (nejpozději 7 měsíců před konáním první části PMZ).

(JZZZ) Termíny opravných zkoušek stanoví ředitel školy, termíny náhradních zkoušek stanoví zkušební komise, a to v září, v prosinci, a zveřejní je nejméně 2 měsíce před konáním zkoušek na veřejně přístupném místě.

„U žáků je během celého průběhu odborného výcviku vedeno portfolio kompetencí, čímž je sledováno plnění činností ve vazbě na ŠVP. Po absolvování základního kurzu ve svařování, je žákům vydán příslušný certifikát.“

Vítkovická střední průmyslová škola (zdroj: případová studie) (OV, OP) v rámci odborného výcviku a odborné praxe doporučujeme zavedení portfolio žáka.

V případě, že žáci v rámci výuky absolvují odborný kurz, nezapomeňte na přípravu vzoru příslušného certifikátu!

(PMZ) Doporučujeme začít s přípravou konzultačních seminářů pro žáky ke zpracování maturitní práce.

ŘÍJEN

KURZY PRO INSTRUKTORY

Aby byla příprava žáků v reálném pracovním prostředí co nejkvalitnější, využijte možnosti kurzu pro instruktory.

Co by měl znát dobrý instruktor?

- informace z oblasti pedagogiky a psychologie
- základní pedagogické dokumenty a terminologii
- práci s dokumentací
- rámcově související legislativu

Kurz Instruktor praktického vyučování

V projektu Pospolu byl vytvořen obsah kurzu Instruktor praktického vyučování. Pilotní kurz v rozsahu 40 hodin byl ověřen v průběhu března 2015 na 21 účastnících ze škol i podniků. Vzhledem k pozitivním ohlasům byl kurz nabídnut k ověření dalším 9 školám a jejich sociálním partnerům. Z každé školy byli Národním ústavem pro vzdělávání zaškoleni dva učitelé praktického vyučování, kteří pracovali jako lektoři kurzu a vzdělávali instruktory ze spolupracujících firem.

Národní ústav pro vzdělávání nabízí školám metodickou podporu a konzultace při adaptaci kurzu, aby mohly co nejlépe vyjít vstříc provozním podmínkám spolupracujících podniků.

Kurz je v souladu s navrženou profesní kvalifikací NSK Instruktor praktického vyučování, která školám otevírá také možnost stát se autorizovanou osobou pro organizaci a provádění zkoušek z této profesní kvalifikace.

Jakým tématům se kurz věnuje?

- kontext odborného vzdělávání (rámcové a školní vzdělávací programy, profil absolventa, učební plán, učební osnova, spolupráce školy a zaměstnavatele a její význam, problémy odborného školství);
- požadavky na instruktora praktického vyučování;
- projevy adolescence;
- sociálně patologické jevy;
- hodnocení a zpětná vazba;
- motivace žáků;
- organizační formy vyučování;
- vyučovací metody;
- základní didaktické principy (jak stanovovat cíle, jaké metody jsou pro dosahování různých typů cílů vhodné, jak plánovat výuku);
- pedagogická dokumentace, třídní kniha, deník praxe;
- evidence přítomnosti žáků, kázeňské přestupky a jejich řešení;
- bezpečnost práce, předcházení úrazům, řešení úrazu na pracovišti;
- tematický plán;
- plánování výuky žáků u zaměstnavatele, práce se školním vzdělávacím programem, učební osnovou a tematickým plánem.

Dokumenty ke kurzu a vstup do online prostředí pro realizaci konkrétního školení instruktorů ve Vaší škole najdete na: pospolu.rvp.cz/instruktor-practickeho-vyucovani-na-pracovisti.

(JZZZ) Ředitel ve spolupráci se sociálním partnerem připraví Smlouvu o vykonání závěrečné zkoušky na pracovišti zaměstnavatele, která obsahuje všechny nezbytné právní náležitosti pro zajištění zkoušek. Dále obsahuje termíny a časy zkoušek (včetně opravných a náhradních termínů), předpokládaný počet žáků účastnících se zkoušek, způsob případné dopravy do místa zkoušky, materiální, technické a strojové zajištění zkoušky (např. doklad o zajištění revizí používaného elektrického nářadí), možnost případného ošetření drobných poranění. Nedílnou součástí smlouvy musí být stanovení jednoznačné odpovědnosti za vzniklé škody a pojištění žáků.

ŘÍJEN

2. týden

„Je pro nás žádoucí, aby naši instruktoři byli nejen odborně vzdělaní, ale aby měli i potřebné znalosti z oblasti pedagogiky, psychologie a orientovali se v pedagogické dokumentaci. Proto jsem absolvovala kurz Instruktor praktického vyučování, který hodnotím velmi kladně.“

Vladimíra Hulanová-Makalová, TOŠ Varnsdorf

Orientují se Vaši instruktoři praktického vyučování v pedagogické dokumentaci?

ŘÍJEN

4. týden

(OP) Oslovili jste už nové partnery pro spolupráci v oblasti odborných praxí žáků?

ECVET

Co přináší Evropský systém kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu:

- posílení vzájemné důvěry a porozumění mezi státy EU;
- podporu celoživotního učení, mobility žáků i učitelů;
- transparentnost kvalifikací a flexibilitu vzdělávacích cest vedoucích k získání kvalifikace;
- **podporu spolupráce škol a podniků;**
- **zvýšení kvality i počtu stáží žáků střední odborných škol.**

Jak využít ECVET při praktickém vyučování u zaměstnavatelů?

- Vysílající i hostitelská instituce se předem dohodnou, co bude žák v souladu s jeho vzdělávacím programem na stáži dělat, tzn. jaké znalosti, dovednosti a kompetence by měl na stáži získat.
- Soubor předpokládaných znalostí, dovedností a kompetencí je definován v tzv. **jednotce výsledků učení.**
- Získané výsledky učení hostitelská instituce účastníkům stáže ohodnotí a zaznamená. Vysílající instituce je pak žákovi uzná, aniž by musela žáka přezkušovat.

Více o ECVET na:

pospolu.rvp.cz/ecvet

nuv.cz/pospolu/ecvet

Z čeho se skládá jednotka výsledků učení?

- Popis očekávaných výsledků učení (znalosti, dovednosti, kompetence);
- pracovní úkoly (vedoucí k získání daných výsledků učení);
- zkušební úkoly (hodnocení a ověření získaných výsledků učení).

! Rozsah jednotek výsledků učení a jejich počet by měl být nastaven realisticky, s ohledem na délku domluvené stáže (odborného výcviku, odborné praxe) a vstupní dovednosti žáků.

! Výsledky učení by měly být definovány srozumitelně a měly by být měřitelné a hodnotitelné.

Věděli jste?

Na národní úrovni lze prvky ECVET využít k podpoře spolupráce škol a podniků a zároveň ke zvyšování kvality praktického vyučování žáků středních odborných škol.

Přečtěte si metodickou publikaci Prvky ECVET a jejich využití v počátečním odborném vzdělávání na národní úrovni:

nuv.cz/pospolu/prvky-ecvet-a-jejich-vyuziti-v-pocatecnim-odbornem

Inspirujte se!

Byly vytvořeny jednotky výsledků učení podle principů ECVET, které byly pilotovány a jsou ke stažení na: pospolu.rvp.cz/jednotky-vysledku-uceni

„Díky principům ECVET jsme si s firmami definovali přesný obsah odborné praxe. Žáci už tak nehrají roli pasivního pozorovatele či pomocníka pro všechno, ale aktivně a smysluplně se zapojují do každodenního fungování firmy.“

Bc. Denisa Landová, SOŠ a SOU Beroun - Hlínky

(OP) Pro z kvalitnění odborné praxe doporučujeme připravit jednotky výsledků učení (ECVET).

(PMZ) Žáci podávají přihlášky k profilové části maturitní zkoušky pro jarní zkušební období. Pozor, nejzazší termín je 1. prosince!

VYUŽITÍ ODBORNÍKA Z PRAXE

Pro přenos nových poznatků z terénu do prostředí výuky ve školách je žádoucí využívat odborníků z praxe.

Jak zapojit odborníka z praxe?

- Odborník z praxe prezentuje některá témata, doplňuje je o vlastní zkušenosti a pohled praxe. Doplňuje např. formou přednášky teoretickou výuku nebo praktickými ukázkami výuku realizovanou ve školním nebo modelovém pracovním prostředí.
- Účastní se ukončování studia, tzn.:
 - závěrečných zkoušek oborů vzdělání s výučním listem;
 - profilové části maturitní zkoušky (např. při sestavování témat a zadání, jako vedoucí či oponent maturitní práce).
- Účastní se náboru žáků ze základních škol.

Získejte informace a inspirujte se nahlédnutím do:

- Obecných modelů spolupráce (podle kategorie vzdělání)
- Námětů ke spolupráci - aplikovaných modelů (podle kategorie a skupiny oborů vzdělání): pospolu.rvp.cz/modely-spoluprace
- příkladů využití odborníků z praxe obsažených v případových studiích: pospolu.rvp.cz/priklady-spoluprace
- publikace Kráčíme Pospolu (pospolu.rvp.cz/kracime-pospolu)

Požadované kompetence odborníka z praxe v odborném vzdělávání:

- odborné vzdělání, zkušenosti, absolvované profesní kurzy;
- orientace v problematice odborného vzdělávání;
- ochota a schopnost žákům předat vlastní zkušenosti;
- schopnost motivovat žáky k výkonu zvoleného oboru;
- znalost učebních dokumentů (RVP) příslušného oboru vzdělání, resp. kvalifikačních standardů kvalifikací a právních předpisů k ukončování vzdělání v oborech středního vzdělání;
- znalost konceptu jednotné závěrečné zkoušky a profilové části maturitní zkoušky v daném oboru vzdělání.

Pro účely spolupráce je přínosné odborníky připravit a dát jim vhodnou metodickou podporu. Informace a podklady pro kurz Odborník z praxe mohou vzdělavatelé získat na: nuv.cz/pospolu/odbornik-z-praxe-a-jeho-vyznam-v-odbornem-vzdelavani

Příklad dobré praxe

SOŠ po ochranu a obnovu životního prostředí - Schola Humanitas / Správa CHKO České středohoří

„Odborníci z praxe jsou pracovníci Správy CHKO České středohoří. Pro žáky oboru vzdělání 16-01-M/01 Ekologie a životní prostředí organizují přednášky a exkurze do CHKO České středohoří. Žáci z absolvovaných aktivit zpracovávají písemný výstup (protokol). Akce pořádané pro školu pracovníky CHKO České středohoří nejsou zpoplatněny.“

„Pod vedením zkušeného lektora a restaurátora z Valašského muzea v přírodě si žáci vyzkoušeli truhlářské a tesařské techniky restaurování. Spolupráci plánujeme i pro příští školní rok.“

Ing. Jitka Francírková, SOŠ Litvínov-Hamr

Proběhla už ve Vaší škole v tomto školním roce nějaká zajímavá přednáška či seminář vedené odborníkem z praxe?

(PMZ) Žáci předkládají osnovu maturitní práce s obhajobou.

Máte napečené cukroví a nakoupené všechny dárky?

Nezapomněli jste pozvat přátele na Silvestra?

EQAVET

Věnujete dostatečnou pozornost hodnocení kvality spolupráce mezi školou a jejím sociálním partnerem?

Využijte společný evropský referenční nástroj EQAVET, který je založen na principu cyklu zajišťování kvality a zlepšování kvality na základě společných kritérií kvality, orientačních deskriptorů a ukazatelů.

K čemu slouží kritéria kvality?

- Mají pomoci zkvalitnit spolupráci mezi školou a zaměstnavatelem;
- zajistit dohodnutý standard;
- prostřednictvím zpětné vazby navrhnout úpravu.

Jak to v praxi funguje?

Škola a zaměstnavatel si společně nastaví cíle spolupráce a dohodnou kritéria, jimiž budou dosažené cíle hodnotit a na jejichž základě budou případně přehodnocovat vhodnost a přiměřenost nastavených cílů a přijímat opravná opatření pro další spolupráci.

Více naleznete na:

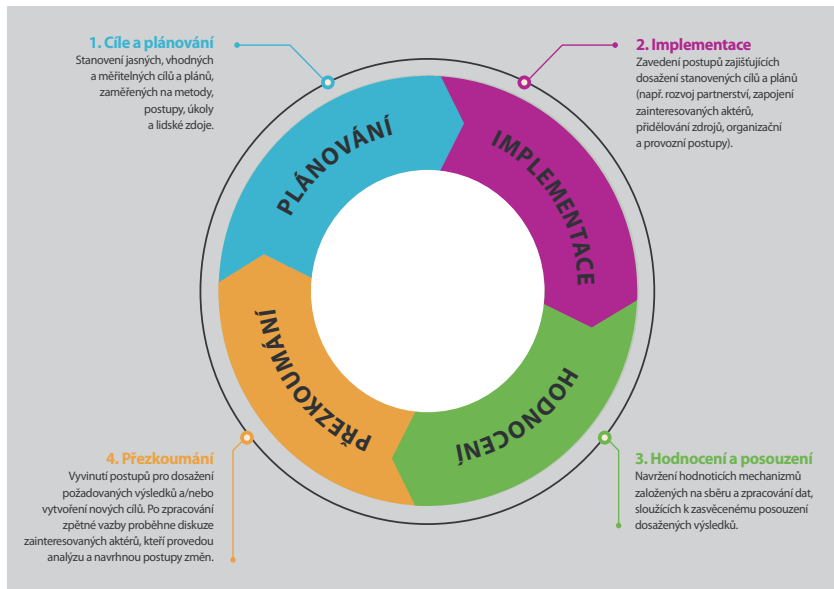
pospolu.rvp.cz/eqavet

nuv.cz/projekty/zajistovani-kvality-v-odbornem-vzdelavani

Jaký nástroj využít?

- Doporučujeme využívat formulář Kritéria kvalitní přípravy, do kterého lze zaznamenat a následně v něm i zhodnotit, zda se při poskytování praktického vyučování (odborné praxe a odborného výcviku) na pracovišti zaměstnavatele nic neopomnělo.
- Indikátory uvedené ve formuláři splňují požadavek využívání cyklu zajišťování kvality (plánování, provádění, hodnocení, revize) a jsou tedy v souladu se zásadami Evropského rámce pro zajišťování kvality.

Další informace (včetně formuláře) naleznete na: pospolu.rvp.cz/eqavet

„Firma DFH Haus CZ, s.r.o., se po navázání spolupráce se školou snaží účastnit se náborových akcí pro žáky absolventských ročníků základních škol, a to především v rámci dnů otevřených dveří a prezentačních akcí pořádaných hospodářskými komorami.“

Ing. Jiří Hájek, Střední odborné učiliště stavební Plzeň

(JZZZ) Ředitel ve spolupráci s učitelem praktického vyučování zjistí předběžný zájem sociálních partnerů na spolupráci při zajištění praktické závěrečné zkoušky.

(JZZZ) Předseda předmětové komise oboru vzdělání, ve kterém žáci vytvářejí samostatnou odbornou práci, zajistí stažení aktuálního zadání z adresy: www.nuv.cz/nzzz/zadani-samostatnych-odbornych-praci.

DALŠÍ MOŽNOSTI SPOLUPRÁCE

Chcete rozšířit spolupráci se sociálním partnerem?

Doplňující možností může být spolupráce se zaměstnavateli při náboru žáků a volnočasových aktivitách.

Jak zapojit zaměstnavatele do náboru žáků?

- Odborník z praxe se účastní náboru žáků na základních školách či dnech otevřených dveří ve škole. Představuje obor a informuje o možnostech uplatnění jeho absolventů.
- Zaměstnavatel může pořádat dny otevřených dveří pro zájemce o studium přímo na svém pracovišti.
- Zaměstnavatel se finančně podílí na náborových aktivitách a aktivitách propagujících obor vzdělání.

Jak zapojit zaměstnavatele do volnočasových aktivit?

- Odborník z praxe vede odborný kroužek ve škole / na pracovišti zaměstnavatele.
- Zaměstnavatel se finančně či materiálně podílí na zajištění odborného kroužku pro žáky.
- Zaměstnavatel se podílí na organizaci odborných soutěží pro žáky.
- Možností je např. i pořádání dobrovolnických aktivit žáků ve spolupráci s neziskovou organizací u vhodných oborů vzdělání.

Inspirujte se případovými studiemi škol a zaměstnavatelů, kteří spolupracují na náboru žáků a při volnočasových aktivitách:
pospolu.rvp.cz/prikklady-spoluprace

Příklad dobré praxe - nábor žáků

Střední průmyslová škola polytechnická - Centrum odborné přípravy Zlín / Continental Barum, s. r. o.

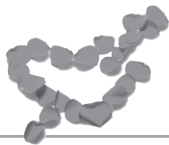
„Firma se sponzorsky podílí na rozhlasových spotech ke dni otevřených dveří školy. Sponzorsky zajistila spot o studiu a podpoře technických oborů školy. Zajišťuje propagační předměty, materiály a ukázky pro nábor žáků. Ve spolupráci se školou bylo také vytvořeno náborové DVD.

Firma v zastoupení školy vystupuje a propaguje obor na partnerských školách. Provádí samostatně náborové akce v základních školách. Organizuje pravidelné dny otevřených dveří pro děti svých zaměstnanců i laickou veřejnost. Pravidelně se společně se školou účastní náboru žáků 9. tříd na burzách škol a na dnech otevřených dveří školy.”

Příklad dobré praxe - volnočasové aktivity

Střední škola prof. Zdeňka Matějčka Ostrava Poruba / Čtyřlístek - centrum pro osoby se zdravotním postižením Ostrava

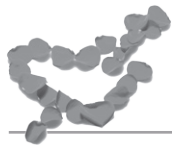
„Škola ve spolupráci se zařízením Čtyřlístek organizuje kroužky boccia a florbalu, v rámci kterých žáci oboru vzdělání 75-41-M/01 Sociální činnost poskytují asistenci pro žáky školy a klienty centra Čtyřlístek formou dobrovolnické práce. Volnočasové aktivity vedou učitelka odborných předmětů, speciální pedagožka a akreditovaný pracovník aplikovaných sportovních aktivit. Žákům je po ukončení školního roku vydáno potvrzení o absolvování dobrovolnické praxe u osob se zdravotním postižením.”

ÚNOR

1. týden

§ (PMZ) Ředitel stanoví termíny profilové části maturitní zkoušky (nejpozději 2 měsíce před jejím konáním).

(OP) Koordinátor odborných praxí poskytne žákům Smlouvu o obsahu, rozsahu a podmínkách praktického vyučování.

(OP) Koordinátor odborných praxí připraví pokyny pro žáky, sociálního partnera i pedagogy, kteří budou žákům vysvětlovat organizaci odborných praxí.

(OP) Doporučujeme vytvořit rozpis odborných praxí žáků.

BŘEZEN

STÁŽE UČITELŮ U ZAMĚSTNAVATELŮ

Pro učitele odborných předmětů i učitele praktického vyučování je prospěšné absolvovat stáže u zaměstnavatelů. Získávají tak kontakt s moderními technologiemi a mohou tyto poznatky lépe přenášet do výuky na základě vlastní zkušenosti.

Stáž učitelů u zaměstnavatelů znamená dvojí přínos - pro pedagoga v rámci jeho profesního rozvoje i pro žáky, kteří se jeho prostřednictvím dozví novinky z oboru.

Kde najít sociálního partnera pro stáže učitelů?

Vyzkoušejte modul Burza na RVP.cz: burza.rvp.cz nebo katalog subjektů: pospolu.rvp.cz/katalog

Využijte jednotky výsledků učení (ECVET) i pro pedagogy absolvující odbornou stáž na pracovišti zaměstnavatele (pospolu.rvp.cz/jednotky-vysledku-uceni).

Získejte informace a inspirujte se nahlédnutím do:

- Obecných modelů spolupráce (podle kategorie vzdělání)
- Námětů ke spolupráci - aplikovaných modelů (podle kategorie a skupiny oborů vzdělání): pospolu.rvp.cz/modely-spoluprace
- příkladů stáží učitelů u zaměstnavatelů obsažených v případových studiích: pospolu.rvp.cz/prikklady-spoluprace
- publikace Kráčíme Pospolu (pospolu.rvp.cz/kracime-pospolu)
- literatury k ECVET (pospolu.rvp.cz/ecvet) a ukázek jednotek výsledků učení (pospolu.rvp.cz/jednotky-vysledku-uceni)

Příklad dobré praxe

Střední škola hotelová a služeb Kroměříž

„Řada učitelů nemá dlouhodobější zkušenost s reálným pracovním prostředím, po získání potřebné odborné kvalifikace začali rovnou vyučovat. V praxi naší školy proto požadujeme, aby se učitelé dále vzdělávali formou školení, seminářů, aktivním členstvím v asociacích, účastí na soutěžích a prezentacích. Snažíme se, aby pokud možno vyjížděli do zahraničí, kde přímo pracují ve svém oboru. Zde narážíme na problém, kterým je nízká jazyková vybavenost učitelů. Zaměstnavatel chce většinou člověka, který nemusí plynule hovořit, ale alespoň rozumí informacím ze své práce. I proto máme na škole „kroužek“ anglického jazyka. Pokud se někomu podaří získat grant na další vzdělávání např. ve Francii nebo Itálii, věnují se mu vyučující jazyků tak, aby byl co nejlépe připraven na pobyt v daném cizojazyčném pracovním prostředí.“

„Další vzdělávání učitelů probíhalo formou stáží a exkurze ve firmě Strojírny a stavby Trinec, a. s. Tematicky bylo zaměřeno na praktické činnosti v laboratoři metrologie a praktické seznámení s postupem výroby od přijetí zakázky až po finální výstup. Pozitivní ohlas ze strany učitelů je velký, stejně tak vnímají stáže učitelů žáci, proto v budoucnu chceme tuto formu dále rozvíjet.“

Střední odborná škola Trineckých železáren

Absolvují učitelé Vaší školy u sociálních partnerů exkurze či odborné stáže?

§ (JZZZ) Ředitel školy jmenuje místopředsedu a další členy zkušebních komisí závěrečných zkoušek včetně odborníků z praxe pro jednotlivé obory vzdělání nejpozději do 15. března.

(JZZZ) Pracovník pověřený obsluhou Informačního portálu pro školy zajistí stažení kompletních aktuálních verzí jednotlivých zadání (z adresy: skoly.nzz.nuov.cz) pro všechny obory vzdělání, ve kterých se budou v daném termínu konat závěrečné zkoušky.

(PMZ) Odevzdali žáci maturitní práce?

(PMZ) Probíhají konzultační semináře k obhajobě maturitních prací?

(OP) Doporučujeme, aby si žáci vyzkoušeli tvorbu profesního životopisu v rámci přípravy na odbornou praxi na pracovišti zaměstnavatele.

(OP) Proběhla už se žáky informační schůzka k průběhu odborných praxí?

(OP) Předal koordinátor odborných praxí pokyny žákům?

(OP) Je pro všechny žáky zajištěno pracoviště pro odbornou praxi?

PROFILOVÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY

Jak zapojit zaměstnavatele?

- Zaměstnavatelé se účastní tvorby témat/zadání pro všechny zkoušky profilové části maturitní zkoušky.
- Odborník z praxe vede žáky při zpracování maturitní práce (coby vedoucí maturitní práce) nebo zpracuje oponentský posudek. Jako vedoucí maturitní práce či její oponent se účastní obhajoby maturitní práce před zkušební maturitní komisí a podílí se tak na hodnocení.
- Zaměstnavatel poskytne své zázemí pro konání praktické zkoušky / zpracování maturitní práce či jiným způsobem zabezpečí materiálně-technickou stránku konání profilové části maturitní zkoušky.

Inspirujte se:

- Obecné modely spolupráce, Náměty ke spolupráci - aplikované modely: pospolu.rvp.cz/modely-spoluprace
- Případové studie škol a zaměstnavatelů, kteří spolupracují na profilové části maturitní zkoušky: pospolu.rvp.cz/priklady-spoluprace
- Metodické publikace z řady Profilová maturitní zkouška: pospolu.rvp.cz/publikace?forma=5

Koho oslovit pro spolupráci?

Vyzkoušejte modul Burza na RVP.cz: burza.rvp.cz nebo katalog subjektů: pospolu.rvp.cz/katalog.

Příklad dobré praxe

DELTA - SŠ informatiky a ekonomie / eBRÁNA

„Firma připravovala zadání jedné ze tří částí praktické zkoušky pro obor vzdělání 18-20-M/01 Informační technologie, které také hodnotila. Vypracování maturitní práce probíhalo ve firmě pod vedením zaměstnance firmy, který následně vypracoval posudek a byl členem zkušební maturitní komise. Žáci v rámci maturitní práce připravili vstupní analýzu pro internetový marketing dle pracovních postupů firmy.“

„Odborník z praxe se účastní zpracování maturitní práce s obhajobou. Vystupuje jako konzultant, ostatní pozice (vedoucí práce, oponent, maturitní komise) zajistí škola. Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR žákovi umožní docházet na vědecké pracoviště, poskytne mu možnost pracovat na zadaném problému, laboratorní pomůcky a přístup do databází a knihoven, které jsou vhodné k řešení úkolu.“

Mašarykova střední škola chemická

(PMZ) Jakým způsobem spolupracujete se sociálními partnery při praktické zkoušce či maturitní práci s obhajobou?

(OP) Doporučujeme jako přípravu k nástupu žáků na odborné praxe zajistit výklad k tématu zákoník práce.

(JZZZ) Předsedové předmětových komisí a učitelé praktického vyučování si převezmou jednotná zadání závěrečných zkoušek příslušných oborů vzdělání (přičemž dodržují bezpečnostní pokyny zajišťující utajení) a seznámí se s tématy zveřejněnými pro následující termín závěrečných zkoušek.

(JZZZ) Učitelé praktického vyučování jednají se zástupci zaměstnavatelů, kteří projevili předběžný zájem o spolupráci. Hlavními body jednání jsou informace o podmínkách a omezeních z této spolupráce vyplývajících a výběr vhodných témat navazujících na harmonogram zakázkových prací zaměstnavatele v termínu praktické závěrečné zkoušky.

§ (PMZ) Vedoucí i oponenti maturitních prací žáků odevzdávají vypracované posudky (předání žákovi a zkušební maturitní komisi nejpozději 14 dní před termínem obhajoby).

(OP) Žáci odevzdají podepsanou Smlouvu o obsahu, rozsahu a podmínkách praktického vyučování koordinátorovi odborných praxí.

(OP) Koordinátor poskytne žákům záznam o odborné praxi.

ODBORNÁ PRAXE

Hledáte vhodného zaměstnavatele pro spolupráci v oblasti odborné praxe?

Vyhledejte zaměstnavatele ve Vašem regionu:
pospolu.rvp.cz/katalog

Na co myslet při plánování odborné praxe?

- Definujte si přínosy spolupráce pro školu i zaměstnavatele.
- Stanovte si cíle odborné praxe.
- Určete jasně a srozumitelně, jaké činnosti budou žáci na odborné praxi na pracovišti zaměstnavatele vykonávat a jaké odborné (ale i klíčové) kompetence si osvojí/prohloubí.
- Jako nástroj může posloužit jednotka výsledků učení (ECVET).
- Spolu s pravidly hodnocení rozdělte pravomoci učitelů odborných předmětů a instruktorů praktického vyučování při hodnocení žáků (návrh hodnocení žáka).

Chcete zkvalitnit odbornou praxi žáků u zaměstnavatelů?

- Vytvořte si plán spolupráce, např. formou dodatku k ŠVP (pospolu.rvp.cz/plan-spoluprace).
- Udělejte si se sociálním partnerem čas na zhodnocení spolupráce a na diskuzi o případných inovacích. Jako nástroj můžete využít formulář Kritéria kvalitní přípravy (pospolu.rvp.cz/eqavet).

Získejte informace a inspirujte se nahlédnutím do:

- Obecných modelů spolupráce (podle kategorií vzdělání)
- Námětů ke spolupráci - aplikovaných modelů (podle kategorií a skupiny oborů vzdělání): pospolu.rvp.cz/modely-spoluprace
- příkladů odborné praxe obsažených v případových studiích: pospolu.rvp.cz/priklady-spoluprace
- publikace Kráčíme Pospolu (pospolu.rvp.cz/kracime-pospolu) a dalších publikací (pospolu.rvp.cz/publikace)
- literatury k ECVET (pospolu.rvp.cz/ecvet) a ukázek jednotek výsledků učení (pospolu.rvp.cz/jednotky-vysledku-uceni)

Příklad dobré praxe

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště podnikání a služeb, Jablunkov / PRO NORTH CZECH

„Čtrnáctidenní odborná praxe žáků oboru vzdělání 23-45-M/01 Dopravní prostředky je zaměřena na štihlou výrobu a logistiku. Žáci nastupují na odbornou praxi s konkrétním zadáním, které škola projednala se zástupci firmy. Ve firmě jsou vedeni 3–4 instruktory. V době odborné praxe si vedou záznamy v osobní knize. Poslední den žáci prezentují výstupy odborné praxe před svými instruktory, popřípadě za účasti vedení firmy a školy. Jejich praxe je ze strany firmy ústně zhodnocena a firmy zašlou škole hodnoticí listy. Ve škole v rámci předmětu výroba a logistika žáci týmově prezentují výstupy odborné praxe a škola zhodnotí splnění cílů známkou. Odborná praxe má vazbu na přípravu k ústní maturitní zkoušce z předmětu výroba a logistika.“

(JZZZ) Ředitel školy vybere 3 témata písemné zkoušky, minimálně 1 téma praktické zkoušky a 25-30 témat ústní zkoušky pro každý obor vzdělání, ve kterém se bude v daném termínu konat závěrečná zkouška.

§ (JZZZ) Hodnocení písemné zkoušky a praktické zkoušky se žákům oznámí nejpozději 1 týden před zahájením ústní zkoušky.

KVĚTEN

4. týden

„Do firmy Witte chodí na odbornou praxi především žáci 2. a 3. ročníku oboru vzdělání provoz a ekonomika dopravy. Každý žák si projde výběrovým řízením, kde se ověřují jeho jazykové schopnosti a práce s PC. Firma si pak vybere žáky, kteří u nich praxi absolvují, škola do výběrového řízení nezasahuje. Odborná praxe je realizována přímo v sídle firmy Witte Nejedek, spol. s r. o., žáci pracují pod dohledem instruktorů na různých úsecích.“

SOŠ logistická a SOU Dalovice

ZÁVĚREČNÉ ZKOUŠKY

Realizace závěrečných zkoušek je od roku 2015 upravena novelou školského zákona, která stanovuje využití **jednotných zadání** a související zkušební dokumentace.

- Aktuální metodika Závěrečná zkouška podle jednotného zadání ve škole: nuv.cz/nzz2/ps
- Další informace: pospolu.rvp.cz/nzz

Jak zapojit zaměstnavatele do závěrečných zkoušek?

Varianta 1 - školní část praktické zkoušky

- V rámci praktické zkoušky lze realizovat tzv. **školní část** v časovém limitu, který zbývá po naplnění času na praktickou zkoušku realizovanou podle jednotného zadání do limitu stanoveného na vykonání praktické zkoušky (3 dny, 21 hodin).
- Školní část je vyhrazena k ověření specifík ŠVP a je plně v kompetenci ředitele školy. Ředitel školy ji může, ale nemusí využít.
- Pokud škola realizuje výuku praktického vyučování ve spolupráci se zaměstnavatelem, je možné realizovat tuto školní část zároveň jako firemní zadání.

Varianta 2 - zadání zpracované na základě potřeb

- Je možné využít otevřeného tématu praktické zkoušky s názvem **Praktická zkouška ve firmě**.
- Podmínkou je dostat požadavkům kladeným na jednotné zadání závěrečných zkoušek v daném oboru vzdělání po stránce formální i obsahové.

Inspirujte se:

- Obecné modely spolupráce, Náměty ke spolupráce - aplikované modely: pospolu.rvp.cz/modely-spoluprace
- Případové studie škol a zaměstnavatelů, kteří spolupracují na závěrečných zkouškách: pospolu.rvp.cz/priklady-spoluprace

Koho oslovit?

Vyzkoušejte modul Burza na RVP.cz: burza.rvp.cz nebo katalog subjektů: pospolu.rvp.cz/katalog.

Příklad dobré praxe

Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická, Karlovy Vary / KKN a.s. Karlovy Vary, nemocnice Karlovy Vary

„Žáci oboru vzdělání 53-41-H/01 Ošetřovatel při praktické zkoušce plně využívají vybavení oddělení nemocnice, kde konají závěrečnou zkoušku. Žáci využívají dokumentaci, pomůcky k prevenci vzniku a šíření infekčních onemocnění, pomůcky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, pomůcky k ošetřování nemocných, pomůcky k péči o prostředí, zdravotnické pomůcky a prostředky. Členem zkušební komise je odborník z praxe, který je zaměstnancem nemocnice na pozici vrchní sestry oddělení.”

§ (JZZZ) Závěrečná zkouška se koná v červnu v termínech stanovených ředitelem školy.

(JZZZ) Učitelé praktického vyučování provedou před zahájením praktické závěrečné zkoušky kontrolu podmínek k zajištění zdárného průběhu a převezmou připravené pracoviště včetně materiálu nutného k realizaci závěrečných zkoušek podle jednotného zadání.

„Příprava závěrečné zkoušky vychází z dlouholeté zkušenosti a konají ji žáci, kteří v dané firmě absolvují výuku odborného výcviku na provozním pracovišti. Pro zkoušku vybere pracovník firmy a učitel praktického vyučování vhodný výrobek. Škola zajistí zpracování obecné části zadání a firma dodá technickou dokumentaci.“

Sigmundova střední škola strojírenská, Lutín

(OP) Doporučujeme, aby proběhly evaluační schůzky zástupců školy a zaměstnavatele, u kterého žáci absolvovali odbornou praxi. Můžete použít dotazník Kritéria kvalitní přípravy.

(OP) Probíhají ve Vaší škole evaluační schůzky k odborné praxi i se žáky?

§ (PMZ) Žák podává přihlášku k profi-lové části maturitní zkoušky pro podzimní zkušební období do 25. června.

(VA) Doporučujeme připravit plán volnočasových aktivit a termíny dnů otevřených dveří. Nezapomente i v těchto aktivitách na spolupráci se sociálními partnery.

ČERVENEC

CO ZAJÍMÁ MANAŽERY FIREM?

Začínající léto je nejen časem prázdnin, ale také dobou, kdy je vhodné připravit sociální partnery (zaměstnavatele) na spolupráci se školou.

Co přináší spolupráce se školou zaměstnavateli?

- lidské zdroje
- daňové úlevy
- učící se zaměstnanci
- goodwill

Co zajišťuje zaměstnavatel ze svých zdrojů?

Nepřímé náklady

- čas instruktorů a dalších lidí
- technologie
- spotřební materiál
- pracovní a výukové pomůcky

Přímé náklady

- odměny za produktivní práci žáků
- stipendia či jiné motivační příspěvky (na dopravu, stravu, oblečení)
- případné přímé náklady spolupráce, jejichž úhrada je na dohodě se školou (doprava, ubytování atp.)

Za co nese zaměstnavatel odpovědnost?

Ačkoli mezi zaměstnavatelem a žákem nevzniká zaměstnanecký poměr, obdobně jako u zaměstnanců:

- zajišťuje žákům hygienické podmínky, BOZP, pracovní pomůcky a vybavení;
- proplácí žákovi odměnu, je-li jeho činnost produktivní;
- odpovídá za škodu způsobenou žákovi na pracovišti.

Za průběh, kvalitu a výsledky vzdělávání žáka odpovídá škola, i když se jeho praktická část odehrává u zaměstnavatele.

Zaměstnavatel má povinnost dodržovat smlouvu, kterou se školou uzavřel.

Co vyplývá ze šetření Pospolu?

- Náklady na odborný výcvik a odbornou praxi u zaměstnavatele jsou vždy vyšší než ve škole (téměř 2x).
- ALE: Daňové úlevy spolu s výnosy práce žáků pro zaměstnavatele (např. práce na zakázkách) mohou tyto náklady zcela pokrýt, a dokonce z dlouhodobého hlediska být pro zaměstnavatele přínosem (např. prestiž, známka společensky odpovědné firmy, goodwill a učící se zaměstnanci).
- Při financování většího počtu hodin a žáků na odborném výcviku a odborné praxi u zaměstnavatelů je nutné dohodnout se na sdílení nákladů, resp. jejich rozdělení mezi školu a zaměstnavatele.

Další informace naleznete v publikaci pro zaměstnavatele:
pospolu.rvp.cz/pruvodce-zamestnavatele

CO ZAJÍMÁ ÚČETNÍ A PRÁVNÍKY?

Daňové odpočty

- Odpočet na podporu pořízení majetku zaměstnavatele pro účely odborného vzdělávání v rozsahu 50 a 110% vstupní ceny majetku podle doby jeho využití žáky;
- odpočet na podporu výdajů vynaložených na žáka ve výši 200 Kč za žákohodinu odborného výcviku nebo odborné praxe na pracovišti zaměstnavatele.

Stipendium a další motivační příspěvky

- Účelový motivační příspěvek ve výši max. 5000 Kč za 1 měsíc na 1 žáka střední školy.

Odměna za produktivní práci

- Odměnu poskytuje škola nebo zaměstnavatel podle toho, komu plynou z produktivní činnosti příjmy.
- Minimální výše měsíční odměny za produktivní činnost pro stanovenou týdenní pracovní dobu 40 hodin je 30% minimální mzdy.
- Škola má zpravidla pro vyplácení odměn žákům zavedený systém a může vyplácet i odměnu za práci u zaměstnavatele a tuto částku zaměstnavateli fakturovat.

DPH

- Praktické vyučování žáka u zaměstnavatele a jeho případné zapojení do produktivní činnosti ovlivňuje režim DPH na vstupu i výstupu.

Financování z projektů a dotací

- Je nutné zajistit a prokázat, že nedošlo k duplicitnímu financování, například aby táž položka nebyla hrazena zároveň z projektových prostředků a uplatněna jako daňově uznatelný náklad.

Pojištění žáka při praktickém vyučování u zaměstnavatele

Odpovědnost za škodu způsobenou žákovi:

- jde ze zákona za zaměstnavatelem a pojistka školy se na ni zpravidla nevztahuje.

Odpovědnost za škodu způsobenou žákem:

- není stanovena zákonem a bývá zahrnuta do pojistky školy, pokud ne, je třeba:
 - doplnit pojistku školy nebo
 - doplnit pojistku zaměstnavatele.

Další informace naleznete v publikaci pro zaměstnavatele:
pospolu.rvp.cz/pruvodce-zamestnavatele

LEGISLATIVNÍ PROSTŘEDÍ

Přehled právních předpisů pro spolupráci škol a zaměstnavatelů naleznete na: pospolu.rvp.cz/filemanager/userfiles/nastroje/Obecna_legislativa_AM.pdf

Tento přehled ukazuje, nakolik je spolupráce škol a zaměstnavatelů komplexní záležitostí. Při této kooperaci se setkává veřejné právo s právem soukromým a gesce několika rezortů. Za součást školské legislativy v širším slova smyslu lze kromě předpisů v gesci MŠMT vyhlášených ve Sbírce zákonů považovat další normy, které nemají obecnou působnost, ale jsou pro školský systém klíčové. Patří sem zejména rámcové vzdělávací programy (RVP), protože teprve v nich se mohou náležitě projevit specifika jednotlivých oborů vzdělání, jež do roviny obecně platných předpisů nepatří. Pracovněprávní vztahy uvnitř školy a u zaměstnavatele jsou pro jejich vzájemnou spolupráci často určující. Oblastí, která se týká jak školské, tak firemní legislativy bez rozdílu, je bezpečnost a ochrana zdraví při práci (BOZP) v gesci MPSV a další vybrané předpisy, které mají dle zkušeností z projektu na spolupráci škol a zaměstnavatelů bezprostřední vliv.

Tento materiál byl vydán v projektu Pospolu - Podpora spolupráce škol a firem, který je realizován v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Autorský kolektiv: Ing. Filip Vencovský, Mgr. Aneta Stehlíková, Mgr. Petra Tonhauserová, Ing. Alena Nová

Grafická úprava: Michaela Houdková

Vydal Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

Praha 2015

NÚV **Národní ústav
pro vzdělávání**

Školské poradenské zařízení a zařízení pro
další vzdělávání pedagogických pracovníků